

Akční film

Recepce a krize maskulinity



Jana Gločarová

- Při zkoumání recepce se primárně nedíváme na filmy samotné a jejich formální vlastnosti
- Jak divák film vnímá, interpretuje, jaké jsou jeho způsoby sledování?
- Proč si divák volí tento film a co se mu na něm líbí?
- Divák není podřízen autorovi

Filmová historie

Janet Staigerová

Barbara Klingerová

Thomas Austin

Martin Baker

Anette Kuhnová

Fanouškovská studia

Henry Jenkins, Matt Hills

Kulturální studia

Stuart Hall

Janice Radwayová

David Morley

Studia hvězd

Richard Dyer

Jackie Stacey

Recepce akčních filmů

Výzkumů velmi málo, protože:

- Akční film těžké definovat
- Nemá akademickou vážnost
- Je spojen s násilím (výzkumy mediálních účinků)
- Fandom není příliš viditelný

Fanfiction.net

- 1. Star Wars (30,310)
- 2. Pirates of the Caribbean (19,660)
- 3. High School Musical (17,963)
- 4. Avengers (16,026)
- 5. X-Men: The Movie (15,361)

- 16. Matrix (3,111)
- 23. Aliens/Predator (2,095)
- 24. Fast and the Furious (2,013)
- 40. James Bond (1,332)
- 72. Indiana Jones (684)
- 79. Resident Evil series (642)
- 87. Terminator (534)
- 106. Bourne series (396)

- 113. Mission: Impossible (355)
- 138. Snow White and the Huntsman (236)
- 152. Kill Bill (203)
- 182. G.I. Joe: The Rise of Cobra (156)
- 188. Die Hard (143)

Méně než 100 fan fiction:

Top Gun (95), xXx (75), Hansel & Gretel (66), D.E.B.S. (63), Rocky (38), Starship Troopers (26), Rambo series (13), Conan the Barbarian/Destroyer (12), G-Force (10), Agent Cody Banks (9), G.I. Jane (6), Demolition Man (5), Timecop (4), Dirty Harry (3), American Ninja (1)



BLOOD GUNS AND TESTOSTERONE

**ACTION FILMS, AUDIENCES,
AND A THIRST FOR VIOLENCE**
BARNA WILLIAM DONOVAN

- tato kniha je prakticky jedinou ucelenou prací, která se zabývá výzkumem recepce akčního filmu
- v mnoha ohledech problematická (způsob výběru narátorů, práce s teorií) ALE je průkopnická a má spoustu zajímavých závěrů
- rozhovory: 31 mužů a 13 žen
- klíčovou otázkou pro něj je, jak narátoři vnímají film z hlediska krize maskulinity

Krize maskulinity?

- V současnosti se nacházíme v postfeminismu, ženy nejsou na mužích zcela závislé, což pro ně nese nejistotu, strach.
- mluví se o tom od 60. let, ale výrazně se to projevuje v 80. letech a hlavně tedy v akčních filmech

Krize masculinity a film

Chapman, R. and Rutherford, J. (eds) (1988) *Male Order: Unwrapping Masculinity*, London: Lawrence & Wishart.

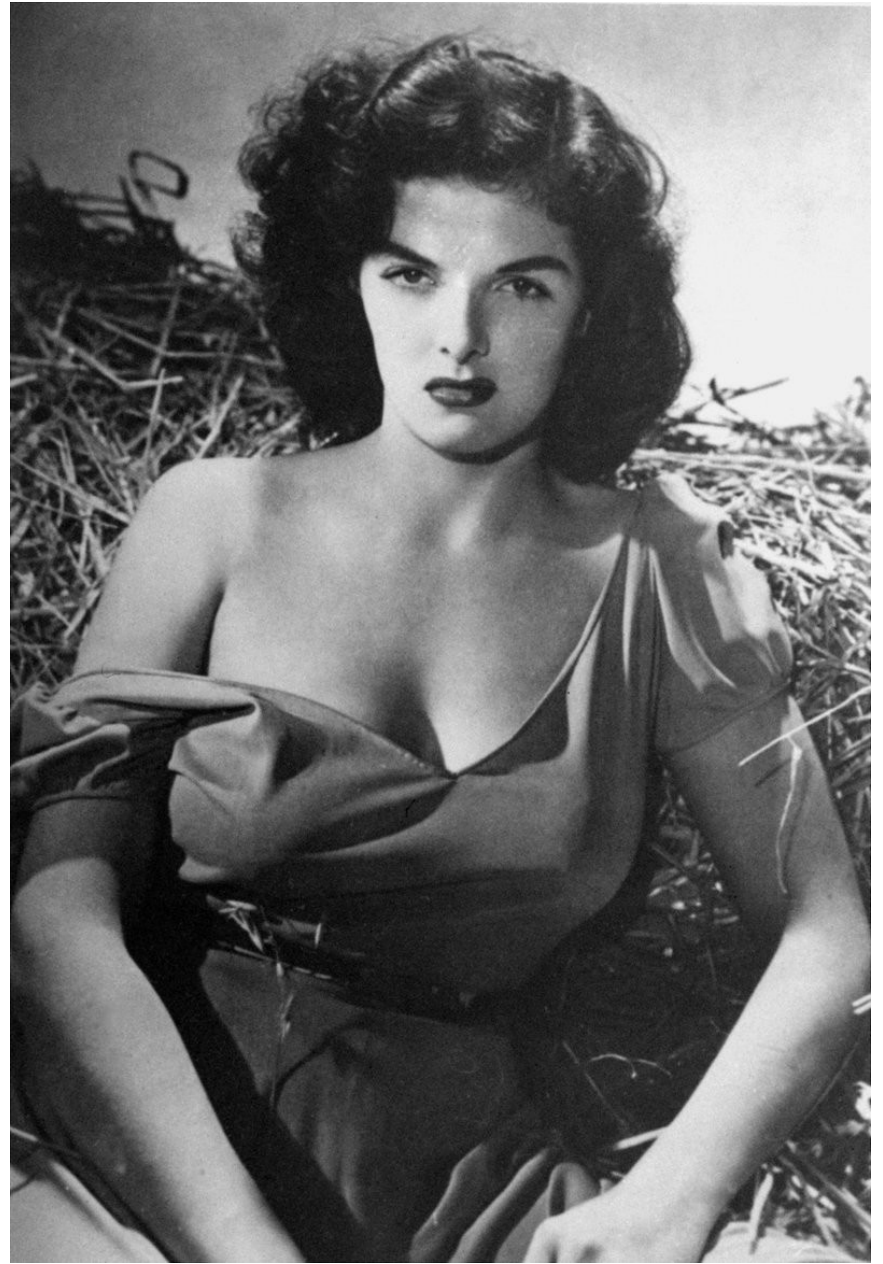
Yvonne Tasker: *Spectacular Bodies*

Richard Dyer: *Heavenly Bodies*

Martin Fradley: *Maximus Melodramaticus. Masculinity, masochism and white male paranoia in contemporary Hollywood cinema.*

- akční film definuje, co to znamená být mužem
- Chapman, R. and Rutherford, J.: *Rambo* propagující „destruktivní machismus jako řešení mužských problémů“
- důležité je, že osmdesátkový hrdina moc nemluví – verbální vlastnosti jako ženská vlastnost, kdežto mlčení je vlastnost pravého muže
- otázka: potvrzují tyto filmy ztrátu mužské moci, truchlí nad touto ztrátou nebo se ji snaží získat? Podle Taskerové můžou mít filmy všechny tyto funkce.

- Richard Dyer: svaly u hrdinů akčních filmů jsou určitým paradoxem --- na jednu stranu svaly jako symbol muže, na druhou stranu k jejich získání musela být použita velká práce, „šlechtění“, přehnaná starost o zevnějšek stereotypně bývá připisována spíše ženám
- projevuje se to i v dobových kritikách na Ramba, polonahý John Rambo jako polonahá Jane Russel



- Krize maskulinity ve filmových narrativech bývá také explicitně manifestovaná, hlavně 90. léta
- Problémy v rodině, neúspěšné vztahy, opuštěné mužské postavy
- *Smrtonostná past*

- Ale co si o tom myslí diváci?
- diváci se mohou s těmito tezemi ztotožnit (to udělali skoro všichni Don. narátoři) či je odmítnout (narátoři 50plus)
- ženy souhlasili, že to muži mohou takto chápat, ale oni to tam nehledají, naopak se mohly vymezovat i proti postfeminismu (postfeminismus a krize maskulinity jako iluze)

„I have a need. I have a need
for speed.“

—Tom Cruise, *Top Gun*

**Rychlost jako základ pro užívání si
akčních filmů**

„Lots of adventure, shoot em up, fast-paced action. Sort of like with the sports that I watch, the same sort of thing. It’s like you were on the edge of your seat. There was one thing going on after another. Boom, boom, boom right through that. And that’s the kind of stuff that entertains me the most.“

Man-of-Action Heroes: The Pursuit of Heroic Masculinity in Everyday Consumption.
Douglas B. Holt and Craig J. Thompson. *Journal of Consumer Research*, Vol. 31, No. 2
(September 2004), pp. 425-440

- důležitost realismu: filmy nejsou jen o zvláštních efektech, projevuje se i nostalgie, dříve ty filmy byly realističtější a lepší
- váže se to i ke konkrétním hercům, pokud je herec realistický, je pro narátory dobrý
- „lidskost“

“in Schwarzenegger movies he is so large that virtually anything he does is done easily, where we will often see Stallone red in the face using every ounce of strength he has to accomplish something.”

- vliv násilí na diváky?
- násilí jako metafora, násilí s hlubším smyslem
- prozkoumávání genderu, prozkoumávání konfliktu mezi individualitami a instituční mocí
- nepřijatelnost hodně brutálních scén

- Třídňní otázky
- FISKE, John; DAWSON, Robert (1996):
Watching Homeless Men Watch *Die Hard*. In
Hay, James; Grossberg, Lawrence; Wartella,
Ellen (eds.): *The Audience and Its Landscape*.
Boulder, CO: Westview Press, s. 297–316.
- hrdina a jeho morálka: pravý hrdina není ten,
který nejlépe bojuje, ale který bojuje za tu
správnou věc

David dislikes Seagal's **"arrogance"** and is irritated by how Seagal **"seems to think of himself as a god."** **"The martial arts,"** David explains, **"should make you more humble."**

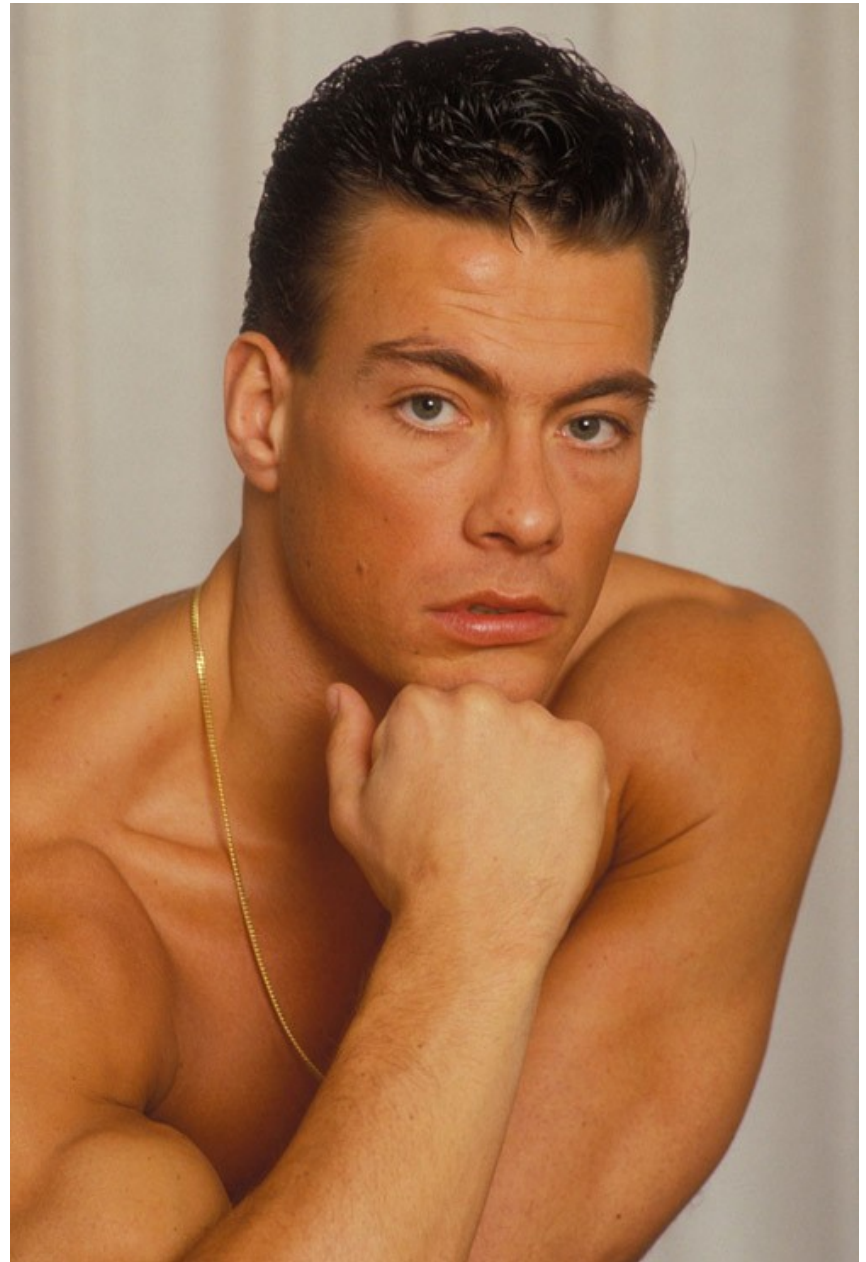
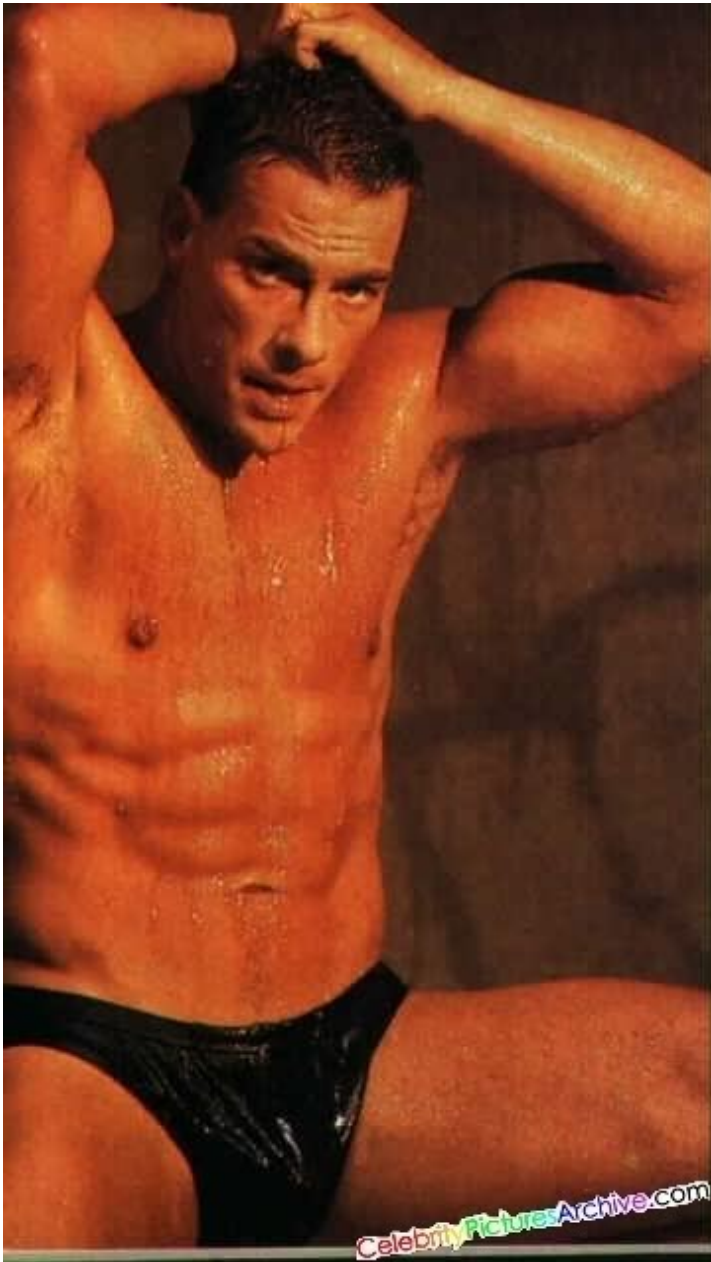


- narátoři nemají ráda Seagala, ale to neznamená, že ho nemá rád vůbec nikdo, třeba tahle panda si nestěžuje

- Donovan si všímá, že rezervovanější narátoři mají rádi stoické herce a charaktery, kdežto velmi otevření narátoři mají rádi emocionálně otevřenější a verbálnější herce typu Bruce Willis
- všechny ženy se shodují na tom, že nemají moc rády ty stoiky ala Clint Eastwood (nebo Seagal)

I think my feelings on that are similar. . . . He [Stallone] often plays this very strong, very masculine character, and yet he is like a teddy bear underneath it all, with a heart of gold. He is not afraid to cry, which is very unusual for playing a tough guy, or just being a guy, period.

- Filmové akční hvězdy nejsou hvězdami kvůli tomu, že by představovaly ideál žen, ale ideál mužů
- výjimkou JCVD: velká popularita u žen a gayů, nahrávaly tomu i samotné filmy



<http://www.youtube.com/watch?v=ZgitIMSgKT8>